

A Médiatanács 1638/2012. (IX.12.) számú határozatának kivonata

A tényállás:

A Jobbik Magyarországért Mozgalom sajtóosztályának munkatársának az MTM-SBS Televízió Zrt. TV2 elnevezésű médiaszolgáltatásában 2012. július 27-én, 18 óra 30 perces kezdettel sugárzott „Tények”, valamint a 23 óra 40 perces kezdettel közzétett „Tények este” című műsorszámainak az új választási rendszer bevezetésével foglalkozó hírblokkjával kapcsolatban a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése miatt hatósági eljárást kezdeményezett a Médiatanács előtt. A Kérelmező a kifogásolt műsorszámok kapcsán sérelmezte, hogy a Médiaszolgáltató súlyosan megsértette az Mttv. 12. § (2) bekezdésében és az Smtv. 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség alapvető követelményeit. A Kérelmező álláspontja szerint a kifogásolt műsorszámok nem feleltek meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének, mivel a Médiaszolgáltató az új választási rendszer bevezetésével foglalkozó hír kapcsán nem ismertette a Jobbik véleményét, holott azt a párt országgyűlési képviselője, Dúró Dóra a Magyar Távirati Iroda Zrt. által 2012. július 27-én közzétett országos sajtóközlemény keretében megfogalmazta.

A Jobbik képviselője által megfogalmazott, az MTI által 2012. július 27-én kiadott, a Médiaszolgáltatónak szóló kifogás mellékleteként szereplő, így a Kérelmező által a Médiatanácsnak is benyújtott kérelemhez csatolt MTI közlemény a következőket tartalmazta: „*Előzetes regisztráció helyett alapfokú iskolai végzettséghez kötné a választójogot a Jobbik 2012.07.27*

A Fidesz ismét saját hatalmi érdekeit érvényesíti a választójogi szabályok kialakításakor, ahogy tette azt az egyéni kerületek határának saját maga általi meghúzásával is. Az előzetes regisztráció bevezetésével a korábbi kormánypárti kommunikáció is megsemmisült az egyszerű, egyfordulós és költséghatékony választási rendszerről, hiszen így gyakorlatilag ugyanúgy kétszer kell elmenni a voksolás céljából.

A Jobbik volt az egyedüli ellenzéki párt, amely részt vett a Fidesz által kezdeményezett, ötpártinak tervezett egyeztetéseken, amelyeket azonban épp a kormánypártok nem vettek komolyan, hiszen hónapok óta nem került sor megbeszélésre, gyakorlatilag csak a konzultáció nyilvános hangoztatásáig jutottak el Lázár Jánosék.

A Jobbik Magyarországért Mozgalom szerint az előzetes regisztráció nem akadályozza meg azt a családi gyakorlatot sem, miszerint az írástudatlan, szegényebb, többségében cigány népesség szavazatait az elmúlt húsz év pártjai ételért-italért, néhány száz forintért megvásárolják. A nemzeti ellenzék azt javasolja, hogy a választójogot inkább kössük alapfokú iskolai végzettséghez, hiszen aki írni-olvasni sem tud, az nem képes arra sem, hogy felelős döntést hozzon az ország vezetéséről.

*Dúró Dóra országgyűlési képviselő, a Jobbik szóvivője
Kiadó: Jobbik Parlamenti Frakciója”*

A kérelemmel érintett, 19 óra 09 perckor, valamint a 00 óra 01 perckor kezdődött hírblokkok a következőket tartalmazták:

A híröszeállítás kezdetekor a hírolvasó a következőket mondta:

„Kizárólag csak azok szavazhatnak majd a Fidesz tervei szerint, akik a választások előtt két hónappal kérik a regisztrációjukat. Orbán Viktor azt mondta, már csak arról van vita, hogy azoknak, akik jelentkeznek, kötelező legyen-e szavazni is, vagy sem. Az ellenzéki pártok elfogadhatatlannak tartják a regisztrációt.”

Ezt követően narrációban a következő hangzott el:

„Két évvel ezelőtt csak azoknak kellett regisztrálniuk magukat a választásokra, akik nem a lakóhelyükön szavaztak. Mivel kevés körzetet jelöltek ki, nekik órákat kellett sorban állni. A

többiek a személyi igazolványukkal, előzetes regisztráció nélkül szavazhattak. Orbán Viktor azonban a Kossuth Rádióban megerősítette, kötelező lesz a regisztráció.”

A hírösszeállításban ezt követően Orbán Viktor a Kossuth Rádióknak adott interjújának részlete következett, melyben a miniszterelnök a következőket mondta:

„Aki a választáson részt akar venni, az iratkozzék föl és abban az esetben, ha fölíratkozott, akkor a jelöltállítás első pillanatától kezdve ő minden információt, papírt, ajánlástelevési lehetőséget megkap. Aki meg nem akar részt venni a jelöltállítás első pillanatától kezdve, pedig kívül marad ezen. A nagy vita inkább azon van, hogy azok esetében, akik fölíratkoztak, kötelezővé tegyük-e a részvételt.”

Narráció:

„Tóth Zoltán választási szakértő szerint Európában nincs hagyománya a regisztrációnak, Amerikában viszont évszázadok óta van ilyen.”

A hírösszeállításban ezt követően Tóth Zoltán, az Európai Választási Szakértők főtitkára a következőket mondta:

„A regisztráció intézménye az Egyesült Államokban azért alakult ki, hogy a frissen felszabadult rabszolgákat távol tartsák a választás intézményétől.”

Narráció:

„Az LMP szerint elfogadhatatlan a regisztráció, mivel az államnak minél könnyebbé kellene tenni a szavazást, nem pedig megnehezíteni.”

Az összeállításban Karácsony Gergely, az LMP frakcióvezető-helyettese sajtótájékoztató keretében a következőket mondta:

„Ázsiai típusú vezetőként tisztában van azzal, hogy az egyetlen esély arra, hogy újra hatalom közelébe kerüljön, az, hogy korlátozza a szabad választás lehetőségét.”

Az összeállítás végén narrációban elhangzott:

„Kósa Lajos, a Fidesz ügyvezető alelnöke azt mondta, szerintük az így igazságos, felíratkozás nélkül ugyanis a határon túli magyarok nem tudnának szavazni.”

A Médiatanács döntése:

A 2012. augusztus 3-án benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelem alapján indult hatósági eljárásban a Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a TV2 elnevezésű csatornáján 2012. július 27-én 18 óra 30 perces kezdettel sugárzott „Tények”, valamint a 23 óra 40 perces kezdettel közzétett „Tények este” című műsorszamaival megsértette a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét.

A Médiatanács a törvénysértés miatt a Médiaszolgáltatót kötelezte, hogy a határozat közzétételétől számított 5 napon belül a törvénysértő híradást tartalmazó hírműsorszamaival azonos időpontban, értékelő magyarázat nélkül a tegye közzé a határozatban megfogalmazott közleményt vagy adjon lehetőséget a Kérelmezőnek az általa kifogásolt, hiányzó álláspontja megjelenítésére.

A Médiatanács döntésének indokolás:

A Médiatanács határozatában hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság BH 2007. 253. számú eseti döntésére, valamint az Alkotmánybíróság 1/2007. (I. 18.) számú határozatára.

A jelen eljárás tárgyát képező, az új, előzetes regisztrációhoz kötött választási rendszer bevezetéséről szóló hírösszeállításokban ismertetésre került, hogy az új rendszer bevezetése kapcsán kizárólag azon van vita kormányoldalon, hogy az előzetesen

feliratkozott személyeknek kötelező legyen-e szavazni, avagy sem. A hírösszeállításokban szerepelt, hogy az ellenzéki pártok elfogadhatatlannak tartják a regisztrációt. A hírösszeállítások során megszólalt Orbán Viktor miniszterelnök, Tóth Zoltán választási szakértő, Karácsony Gergely, az LMP frakcióvezető-helyettese, illetve ismertetésre került a Fidesz ügyvezető alelnökének, Kósa Lajosnak a véleménye is. A miniszterelnök ismertette az előzetes regisztráció előnyeit, illetve kifejtette, hogy az új választási rendszerrel kapcsolatban polémia egyedül az előzetesen feliratkozott személyek szavazási kötelezettségének előírása kapcsán folyik a kormányoldalon. A hírösszeállításokban megszólaltatott választási szakértő a regisztráció intézményéről és annak kialakulásáról, hagyományairól beszélt. Karácsony Gergely, az LMP frakcióvezető-helyettese pedig előadta, hogy pártja az előzetes regisztrációt elfogadhatatlannak tartja, mivel az inkább megnehezíti a szavazást, mintsem megkönnyíti. Kósa Lajos narrációjában interpretált álláspontja szerint a bevezetendő rendszer igazságos, hiszen regisztráció nélkül a határon túli magyarok sem tudnának szavazni.

A Médiatanács a Kérelmező által csatolt, a fentiekben ismertetett MTI közlemény tartalma alapján megállapította, hogy a Jobbik véleménye a hírösszeállításokban az új, előzetes regisztrációhoz kötött választási rendszer bevezetése kapcsán bemutatott álláspontoktól markánsan különbözött. A Jobbik sajtóközlemény keretében ismertetett álláspontja a hírösszeállításokban az új választási rendszerrel kapcsolatban megjelenített álláspontoktól eltért, mivel az előzetes regisztráció vonatkozásában konkrét, a műsorszámokban nem szereplő kifogásokat is megfogalmazott, miszerint a kormány által bevezetni kívánt struktúra az egyszerű és költséghatékony választási rendszer ellenében hat.

A Médiatanács szerint a Médiaszolgáltató feladata, kötelezettsége jelen esetben az volt, hogy a témához kapcsolódó, a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges, az ügy szempontjából releváns álláspontokat összegyűjtse és bemutassa. Tekintettel azonban arra, hogy a Médiaszolgáltató az érintett hírblokkjaiban, illetve egyéb tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámokban nem jelenítette meg a Jobbik releváns, a bemutatott álláspontoktól eltérő véleményét, és ezt a hiányosságot a híreket közlő hírolvasó sem pótolta, a Médiaszolgáltató nem tett eleget a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének.